

# Algemeen verslag denkdag 15 juni 2015 – de Kriekelaar Schaarbeek



brussel

# Inleiding





Op 15 juni 2015 verzamelden de leden van de advieswerkgroep Sociaal-Cultureel Werk en vertegenwoordigers van regionale koepelverenigingen in de Kriekelaar in Schaarbeek.

Aan de hand van 5 thema's werd nagedacht over de mogelijke rol van de VGC bij de ondersteuning en versterking van sociaal-culturele praktijken in het Brussels hoofdstedelijk gewest.

De denkdag was een stap in het traject naar een nieuwe regelgeving met als doel de beleidsambities, geformuleerd door de expertengroep, en daarop gebaseerde ideeën rond een nieuw beleidskader af te toetsen. De denkdag sloot ook de periode van input verzamelen af.

Dit document is een sterk samenvattend verslag van deze denkdag. Op basis van alle verzamelde input wordt een conceptnota geschreven die zal worden voorgelegd aan de advieswerkgroep. Finaal wordt de conceptnota geherformuleerd in regelgeving.

# De thema's

## **Waarom moet de VGC sociaal-culturele verenigingen en praktijken ondersteunen?**

Het beleid moet de maatschappelijke finaliteit van sociaal-cultureel werk definiëren en op basis daarvan bepalen welke instrumenten al dan niet en zo ja in welke mate ondersteund worden.

## **Wat is er nodig om sociaal-culturele praktijken in de stad te versterken?**

Wat verwachten jullie van de VGC? Wat moet de VGC (meer) doen? En met wie? Wat moeten we vooral blijven doen / wie kan daar nog bij helpen? Waaraan gaan jullie het verschil merken als dit zou lukken?

## **Hoe kan een beleid sociaal-cultureel werk (beter) inspelen op superdiversiteit en meertaligheid?**

De snel veranderende stedelijke context, realiteit en uitdagingen vormen het uitgangspunt voor zowel het sociaal-cultureel beleid van de VGC als voor werkveldactoren. Een sociaal-cultureel beleid in Brussel moet oog hebben voor superdiversiteit (en het recht op eigen cultuurbeleving verdedigen) en rekening houden met meertaligheid. Maar hoe?

## **Hoe cultuurparticipatie in groep stimuleren?**

De Paspartoe heeft als specifiek doel de cultuurparticipatie bij kansarmen te verhogen. Maar hangt cultuurparticipatie af van bonnen of zijn er andere manieren om groepen van cultuur te laten proeven?



# Hoe verhoudt een VGC-beleid zich t.o.v. de regelgeving van andere overheden?

Het Brusselse sociaal-cultureel veld is breed, gevarieerd en in de praktijk niet strikt afgebakend. Enige vorm van afbakening is evenwel nodig om met relatief beperkte middelen een beleid te kunnen voeren. Aan welke criteria moet een sociaal-culturele vereniging of praktijk voldoen om in aanmerking te komen voor steun van de VGC? Wat met de afstemming met reglementen van andere beleidsdomeinen en overheden? Wordt de steun beperkt tot het niveau dat niet of onvoldoende gedekt wordt door andere overheden? Worden subsidies van andere overheden mee in rekening gebracht bij het bepalen van VGC-subsidies?







# Het verslag



## Thema 1:

### Waarom moet de VGC sociaal-culturele verenigingen en praktijken ondersteunen?

- Sociaal-cultureel werk maakt de samenleving warm en vitaal, creëert verbondenheid, versterkt talenten en leidt een breed publiek naar diverse cultuurvormen
- De VGC moet het werkveld op de voet volgen, evoluties detecteren en sociaal-culturele praktijken faciliteren
- Regelgeving moet stimuleren, niet sturen
- De VGC bouwt een open, divers en meertalig netwerk uit dat grensoverschrijdend is, bruggen bouwt, knowhow deelt
- Het proces is belangrijker dan het resultaat. Ruimte om te experimenteren en te mislukken is nodig

## Thema 2:

### Wat is er nodig om sociaal-culturele praktijken in de stad te versterken?

- De VGC stelt haar infrastructuur ook open voor nieuwe, grensoverschrijdende praktijken (commons, facebook-communities,...)
- Om het concurrentiegevoel weg te nemen en vernieuwing te stimuleren zijn netwerkmomenten nodig met meter- en peterschap voor nieuwe verenigingen
- Meer aandacht voor kleinschalige praktijken
- De VGC informeert, sensibiliseert en stimuleert openheid voor superdiversiteit en meertaligheid
- Gemeenschapscentra als facilitator eerder dan organisator
- Een zowel geografische als beleidsmatige sociaal-culturele kaart (inventaris)
- Een dynamische en interactieve vitrine op sociaal-culturele praktijken en amateurkunsten

## Thema 3:

# Hoe kan een beleid sociaal-cultureel werk (beter) inspelen op superdiversiteit en meertaligheid?

- Het beleid moet focussen op de inhoudelijke werking van verenigingen, niet op de etnische inhoud
- Regelmatige ontmoetingsdagen/infosessies tussen administratie en verenigingen verlaagt administratieve drempels
- Meer samenwerking met organisaties die banden hebben met etnisch-culturele verenigingen (Minderhedenforum) kan meer toeleiding genereren
- (Nog) meer openheid naar andere talen garandeert het bereiken van een (nog) breder publiek
- De VGC kan Nederlandstaligen en anderstaligen samenbrengen en samenwerkingen stimuleren





# Thema 4:

## Hoe cultuurparticipatie in groep stimuleren?

- Maak de Paspardoe (en het gebruik ervan) meer bekend door te werken met ambassadeurs (vrijwilligers) en sleutelfiguren (voorportaalwerking)
- Zet in op communicatie op maat
- Zet diversiteitsmedewerkers in in culturele instellingen
- Verplicht de gemeenschapscentra om zelf contact te zoeken met doelgroepverenigingen, zelforganisaties,...
- Bevraag doelgroepen en inventariseer (zodat niet elke culturele instelling deze oefening apart en opnieuw moet maken)
- Vermijd verkokering (bepaalde organisaties en/of activiteiten vallen tussen 2 stoelen en vinden dus geen gepaste steun voor hun project)
- Verplicht gesubsidieerde instellingen om plaatsen voor te behouden voor kwetsbare groepen
- Meer overleg tussen de VGC en de CoCoF kan de promotie over taalgrenzen heen bevorderen
- Brusselpas geeft korting aan alle Brusselaars
- Voorzie een budget voor leuke, kleine initiatieven in de openbare ruimte
- Organiseer inspraak uit alle lagen van de bevolking
- Geef gesubsidieerde verenigingen de opdracht om na te denken over niet bereikte doelgroepen
- Stimuleer inclusiviteitsdenken

## Thema 5:

# Hoe verhoudt een VGC-beleid zich t.o.v. de regelgeving van andere overheden?

- Een VGC-beleid 'sociaal-cultureel werk' moet focussen op het stedelijk niveau
- De huidige VGC-regelgeving houdt te weinig rekening met de specificiteit van verenigingen waardoor 'afwijkende' organisatievormen deels of volledig buiten het subsidiekader vallen
- De VGC kan gemeentelijke subsidiereglementen voor verenigingen ontsluiten en onderlinge afstemming nastreven
- Op regionaal niveau voert de VGC best een specifiek en dus niet langer een flankerend beleid
- De VGC moet haar dienstverlenende rol meer uitbouwen door (ook) logistieke steun te voorzien, actoren rond bepaalde thema's met mekaar in contact te brengen (de know how zit in beleidsplannen en opvolgingsdossiers) en stimuleren dat beschikbare ruimtes worden opengesteld
- De VGC heeft als (hoofd)stedelijke overheid ook een gewestelijke rol. Het is een uitdrukkelijke opdracht van de VGC om de kennis over de specifieke Brusselse context terug te koppelen naar de Vlaamse Gemeenschap
- Het meer afstemmen van de desiderata van de verschillende overheden (en bijgevolg vermijden dat telkens aparte beleidsplannen moeten ingediend worden) verhoogt de efficiëntie van de verenigingen
- Een duidelijke taakverdeling, waarbij het gemeenschapscentrum eerder draaischijf of bemiddelaar wordt, ontkracht het spanningsveld tussen het 'autonoom' sociaal-cultureel werk en de gemeenschapscentra



# Quotes

“

Het is leuk om vast te stellen dat de verenigingen willen uitbreken, eigen grenzen verleggen om impact te hebben in de stad. Positief is die ruimdenkendheid en bereidheid om met iedereen in de stad aan het werk te gaan

“

Deze denkdag is een goed initiatief. Het is motiverend voor de advieswerkgroep om een concrete bijdrage te leveren aan het beleid en de vinger aan de pols te houden bij de verenigingen. Het zal ook een nieuwe dynamiek geven aan de werkgroep als we op deze weg verder gaan.

“

Wat me het meest opvalt dat dit soort informele netwerken van groot belang is voor de sector, dat we het meer mogen doen en openbreken naar anderstaligen, expats en nieuwkomers... een oproep om het nog meer te doen!



# Algemeen verslag denkdag 15 juni 2015 – de Kriekelaar Schaarbeek